

SAOPŠTENJE 21/2023

Datum objave:
28.02.2023.

Otkup i prodaja proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

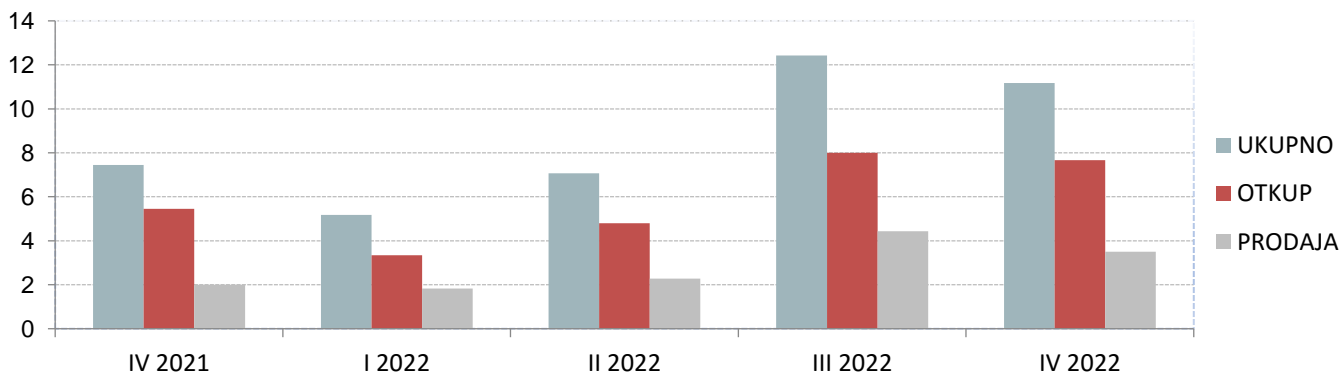
Četvrti kvartal 2022.

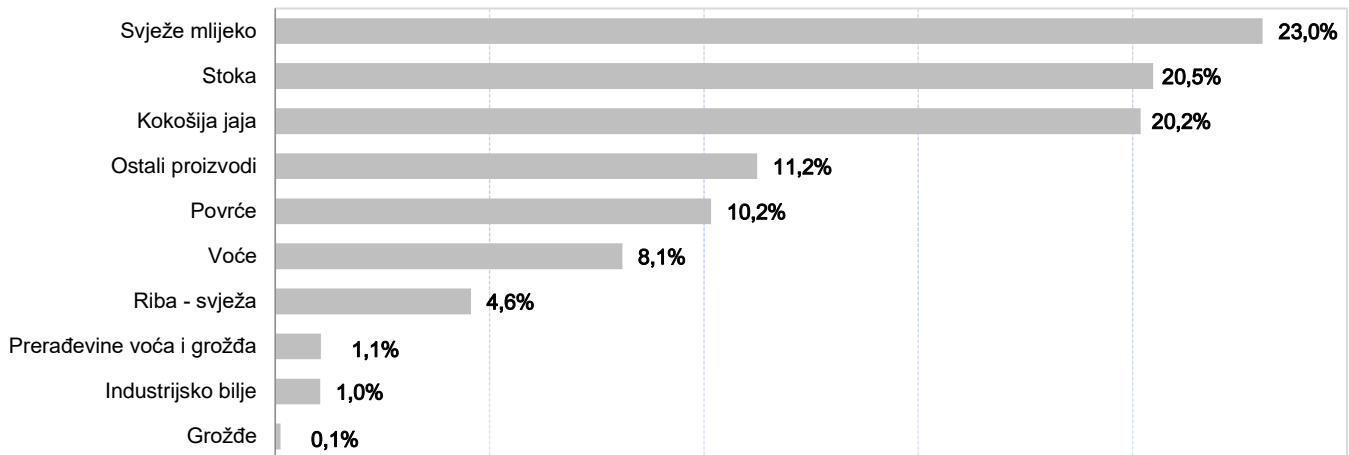
Vrijednost otkupa i prodaje proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva od strane poslovnih subjekata i zemljoradničkih zadruga sa dva i više zaposlena radnika u četvrtom kvartalu 2022. godine iznosila je 11,1 mil. EUR, od čega je vrijednost prodaje iz sopstvene proizvodnje 3,5 mil. EUR ili 31,5%, dok je vrijednost otkupa od individualnih poljoprivrednih proizvođača iznosila 7,6 mil. EUR ili 68,5%.

Vrijednost otkupa i prodaje proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva od strane poslovnih subjekata i zemljoradničkih zadruga sa dva i više zaposlena radnika u četvrtom kvartalu 2022. godine u odnosu na isti kvartal prethodne godine bilježi rast od 49,9%, pri čemu je zabilježen rast vrijednosti prodaje iz sopstvene proizvodnje poslovnih subjekata za 74,8% i rast vrijednosti otkupa poljoprivrednih proizvoda od individualnih proizvođača za 40,7%.

U strukturi vrijednosti otkupa i prodaje proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u četvrtom kvartalu 2022. godine sirovo kravlje mlijeko učestvuje 23,0%, stoka po vrstama i kategorijama 20,5%, kokošija jaja 20,2%, ostali proizvodi 11,2%, svježe povrće učestvuje sa 10,2%, svježe voće 8,1%, svježa riba učestvuje 4,6%, prerađevine voća i grožđa 1,1%, industrijsko bilje 1,0% i grožđe 0,1%.

Grafik 1. Vrijednost otkupa i prodaje proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva po kvartalima
(u milionima EUR)

Grafik 2. Struktura otkupa i prodaje proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u četvrtom kvartalu 2022.**Tabela 1.** Vrijednost otkupljenih i prodanih proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

	IVQ 2021	IQ 2022	IIQ 2022	IIIQ 2022	IVQ 2022	IV Q 2022 III Q 2022	IV Q 2022 IV Q 2021
Ukupno	7 452,0	5 177,0	7 067,0	12 429,0	11 167,0	89,8	149,9
Otkup poljoprivrednih proizvoda od individualnih proizvođača	5 448,0	3 347,0	4 790,0	7 997,0	7 665,0	95,8	140,7
Prodaja iz sopstevne proizvodnje poslovnih subjekata	2 004,0	1 830,0	2 277,0	4 432,0	3 502,0	79,0	174,8

Tabela 2. Vrijednost otkupljenih i prodanih proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, prema grupama proizvoda u četvrtom kvartalu 2022.

	u hilj.EUR		
	Ukupno	Otkup	Prodaja
Industrijsko bilje	117,0	57,0	60,0
Povrće	1 135,0	1 135,0	-
Voće	904,0	904,0	-
Grožđe	14,0	-	14,0
Prerađevine voća i grožđa	119,0	2,0	117,0
Stoka	2 287,0	2 052,0	235,0
Kokošija jaja	2 254,0	254,0	2 000,0
Svježe mlijeko	2 572,0	2 460,0	112,0
Ostali proizvodi	1 255,0	801,0	454,0
Riba - svježa	510,0	-	510,0
UKUPNO	11 167,0	7 665,0	3 502,0

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Mjesečnim statističkim istraživanjima prikupljaju se podaci o vrijednostima, količinama i prosječnim proizvođačkim cijenama proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva. Prikupljaju se podaci o količinama i vrijednostima otkupljenih poljoprivrednih proizvoda od individualnih proizvođača i preduzeća. Izvještaj o otkupu podnose preduzeća i zemljoradničke zadruge koje se bave otkupom poljoprivrednih proizvoda neposredno od individualnih proizvođača, u cilju prodaje i/ili prerade otkupljenih proizvoda. Izvještaj podnose i poslovne jedinice (otkupne stanice) u sastavu trgovinskih, industrijskih i drugih preduzeća, ukoliko vrše otkup poljoprivrednih proizvoda. Takođe, prikupljaju se i podaci o prodaji poljoprivrednih proizvoda iz sopstvene proizvodnje poljoprivrednih preduzeća i zemljoradničkih zadruga i jedinica koje se bave poljoprivrednom proizvodnjom i prodajom, a nalaze se u sastavu nepoljoprivrednih preduzeća.

Obuhvat

Svrha istraživanja jeste prikupljanje podataka o prosječnim otkupnim i prodajnim proizvođačkim cijenama proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

Kriterijum za obuhvat pravnih lica je broj radnika (od 2 i više zaposlena radnika).

Napominjemo da zbog kriterijuma za obuhvat dobijeni podaci ne predstavljaju ukupan otkup i realizaciju (prodaju) na teritoriji Crne Gore.

Izvještajni obrazac sadrži količine, vrijednosti i prosječne cijene.

Izvještajni obrazac sadržajno je usklađen sa Priručnikom statistike poljoprivrednih cijena EU-a (Handbook for EU Agricultural Price Statistics, 2008).

Definicije

Pod realizovanim količinama podrazumjevaju se isporuke poljoprivrednih proizvoda drugim preduzećima radi prerade i/ili prodaje.

Isporuke prerađenih poljoprivrednih proizvoda daju se samo za one proizvode koji su dobijeni preradom sirovina sopstvene proizvodnje, isporuke sopstvenim prodavnicama koje vrše prodaju poljoprivrednih proizvoda na malo, neposrednu isporuku poljoprivrednih proizvoda na malo koju obavljaju proizvođači poljoprivrednih proizvoda izvan prodavnica, isporuke dotovljene i utovljene stoke

(iskazuje se količina koja predstavlja prirast odnosno ostvarenu razliku u težini između nabavljenih i isporučenih grla stoke koja su kupljena od preduzeća, zadruge ili individualnih proizvođača u svrhu dostavljanja).

Ne smatraju se isporučenom količinom prerađeni proizvodi koji su izrađeni od sirovina nabavljenih od drugih preduzeća i individualnih proizvođača.

Vrijednosti realizovanih poljoprivrednih proizvoda predstavlja vrijednost isporučenih (prodatih) proizvoda iz sopstvene proizvodnje po prodajnim cijenama proizvođača. U vrijednost prodatih proizvoda uključuju se svi troškovi oko pripreme proizvoda za isporuku do mjesta utovara (sortiranje, pakovanje, dovoz do mjesta utovara i sl.). Vrijednost isporuke sopstvenim prodavnicama na malo obračunava se po prodajnim cijenama proizvođača (obračunske cijene, bez marže i poreza).

Pod otkupljenim količinama podrazumjevaju se one količine poljoprivrednih proizvoda koje su u toku izvještajnog mjeseca preuzete neposredno od individualnih proizvođača. Otkupljene količine obuhvataju sve vidove otkupa, uključujući i proizvode dobijene od kooperanata za izvršene usluge, odnosno uloženi rad i sredstva kao i proizvode koji potiču iz ušura (vršidba, meljava, zamjena žita za brašno i dr). Žitarice sa vlagom iznad dozvoljene treba preračunati u suvo zrno, a zaklanu stoku i živinu u živu mjeru.

Vrijednost otkupa je izražena u cijenama po kojima preduzeća plaćaju otkupljene proizvode individualnim proizvođačima.

Premije koje individualni proizvođači dobijaju za isporučene proizvode nijesu uključene u vrijednost otkupa.

Prilikom korišćenja podataka navesti:

„Izvor podataka: Uprava za statistiku - MONSTAT“

Više podataka, kao i detaljna metodološka objašnjenja možete naći u sekciji: [Cijene u poljoprivredi](#)